

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 500 Lei,

pe o jumătate de an 250 Lei

Abonamentele se plătesc
înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

ANUNȚURI ȘI RECLAME:

Un șir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri, Lei 20
Lărgimea de 1 cm. Lei 80

„Șeful vagabonzilor valahi”

Astfel l-au numit și batjocorit Ungurii pe P. S. nestru episcop Dr. Iuliu Hossu al Cluj-Gherlei! Dar nu numai că l-au batjocorit, ci, pentru ca batjocura să fie deplină și cât se poate de usturătoare l-au și deținut și închis, desculț, în casa vagabonzilor.

Iată cum descrie această batjocură ne mai pomenită fruntașul ziarist E. Boșca-Mălin în Nr. 42 de Marți 31 Octombrie 1944 al ziarului „Curierul” dela București:

— A treia zi a fost adus la „casa vagabonzilor” I. P. S. Sa episcopul Hossu... În curtea „casei vagabonzilor” au fost înșirați toți vagabonzii, pe două șiruri, printre ei trecând I. P. S. Sa scuiptat și strigat, în unghurește, de întreaga ceată: „Trăiască șeful vagabonzilor! Bun venit, valah vagabond!”. Ca un nou Cristos al vremilor de azi, Episcopul Hossu a trecut, desculț, în clădire, unde a fost „luat” și „înmatriculat” de către director.

„Cum te numești?” — „Dr. Iuliu Hossu”. „Ce meserie ai?” — „Episcop român și sfetnic al Tronului Pontifical”. — „Aici ești vagabond, vagabondul Hossu”. „Te rog să treci profesiunea (ocupațiunea) mea în registru”, ridică mândru fruntea vlădicul. — „Marș afară!” — Acesta a fost dialogul (convorbirea între două persoane), fără de nici o literă în plus (mai mult) sau în minus (mai puțin). —

P. S. Sa, ca un luptător neînfricat ce este pentru drepturile neamului românesc, a mai avut de suferit multe, în vremea cât a fost sub Unguri: În 1940 i-a fost devastată reședința episcopescă. În 1942 cățiva Unguri l-au răsturnat, la Bucium, trăsura. În 1943, la Budac, alți Unguri au tras cu puștile asupra P. S. Sale. Seminarul român unit din Cluj a fost devastat de cinci ori în curs de patru ani. În primăvara anului acestuia P. S. Sa a fost scuiptat de două ori în față, în plină stradă, de un student farmacist ungar originar din Arad.

Și la toate acestea P. S. Sa n'a răspuns decât cu cuvintele: „Drept și bun este Dumnezeu”.

Ei bine, noi, fiii sufletești ai Preasfinției Sale, ce zicem la toate acestea? Ce face un fiu bun, când își vede Părintele batjocorit în forma aceasta și scuiptat în față? Putem noi rămânea nepăsători și lași după toate acestea?

Suntem înainte de toate creștini și români. Nu ne vom răzbuna păgânește. Nu vom ucide, nici nu vom vărsa sânge nevinovat. Vom lăsa pe Dumnezeu, ca el, care este nemărginit de drept, să-i pedepsească după

vrednicie pe acești ticăloși. Ne vom purta însă cu demnitate, cu vrednicie, cu mândrie și cu bărbăție față de neamul unghuresc, care de 1000 de ani ne-a batjocorit și disprețuit mereu și fără întrerupere; care nu ni-a scos din „büdös oláh” = „valah puturos”; care, dacă ne-ar putea, ne-ar înghiți într'o lingură de apă. Intreagă istoria noastră, a Ardelenilor, nu este decât un lung șir de suferințe și înjosiri din partea acestui ne-am fălos și atât de nedrept.

Să nu ne dedăm la răzbunări păgânești! Să nu ne murdărim mâinile cu sânge nevinovat! Să nu lucrăm împotriva poruncilor dumnezeiești! Dar nici lași să nu fim, ci să ne știm purta cu vrednicie și cu bărbăție față de ei! Să fim vrednici urmași ai împăratului Traian și ai regelui Decebal!

Deocamdată avem mulțumirea sufletească, că Dumnezeu „coboar” pe cei puternici de pe scaune și a înălțat pe cei umiliți; pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați și pe cei bogați i-a scos afară deșerți” (Luca I, 52—53).

Că Dumnezeu nu bate cu băta!

Din comorile Blajului

În veacul al XVIII-lea un poet aproape necunoscut, pe nume Caraba, scria:

Leagănule de știință
Și de simțuri naționale,
Blajule, tu locuința
Geniului gintei tale!

Mica Romă merită pe deplin numele pe care îl dă poezia de mai sus. Din cele trecute vremi de glorie a Blajului se păstrează multe comori de mare valoare pentru cărturari. Mai ales Muzeul Blajului și Biblioteca Centrală Arhidiecezană păstrează cu deosebită dragoste aceste comori din alte vremi.

Printre comorile cărturărești ale Blajului se numără și manuscrisele (adică lucrări ale oamenilor mari, cari n'au fost tipărite). Găsim la Blaj manuscrise în vreo 12 limbi (română, franceză, latină, germană, italiană, engleză, slavonă, arabă, persană, turcă, siriană, maghiară). Zilele acestea a și eșit de sub tipar o carte scrisă de părintele-profesor Nicolae Comșa, bibliotecar la Blaj, despre manuscrisele românești.

Păr. Ștefan Manculea, profesor universitar, a scris în vestita revistă „Cultura Creștină” dela Blaj despre manuscrisele din Blaj, a scris despre toate pe scurt.

Păr. Nicolae Comșa a făcut un paș mai departe. În cartea de care vorbim descrie

amănunțit toate manuscrisele românești dela Blaj. Cele mai multe sunt vechi, cu slove bisericesti din bătrâni, unele adunate, iar altele scrise de harnicii călugări din Blajul de altădată.

Printre manuscrisele din Blaj se găsește Sfânta Scriptură tâlcuită de pe limba elinească de ieromonahul Samuil Micu. A tradus Sfânta Scriptură și învățatul canonic Timotei Cipariu. Abia acum în anii din urmă s'a găsit această lucrare de mare valoare.

Printre manuscrisele din Blaj găsim și multe vieți de sfinți, părți din cărți de slujbe și alte lucruri bisericesti.

Sunt și unele lucruri de mare valoare, pentru cunoașterea trecutului. Dintre cele mai rare pomenim „Învățăturile lui Neagoe Vodă Basarab, Domnul Munteniei, către fiul său Teodosie”, scrise înainte cu peste 400 de ani, copiate cu multă grijă.

Mai găsim cronici bătrâne, copiate de cărturari din alte vremi.

Catalogul alcătuit de Păr. prof. Nicolae Comșa e de mare folos celor cari vor să cunoască trecutul. Frumoasa carte a fost tipărită în colecția d-lui Ioachim Crăciun, profesor la Universitatea din Cluj.

I. E. N.

Dela Agru

Cu ocazia concursului de Religie al elevilor de curs secundar, ținut în cadrele „Agru”-lui, au fost premiați următorii elevi și eleve:

Cl. I. fete.

Moldovan Eva dela gimn. Notre Dame, Timișoara
Szighety Maria dela gimn. Notre Dame, Timișoara

Cl. II. băieți.

Coșbuc G. Radu dela Col. Sf. Sava, București
Maștei Iosif dela Dr. I. Meșota, Brașov
mențiune Cozoș Ioan dela liceul Turda

Cl. II fete

Maxim Lucreția dela gimn. Notre Dame, Timișoara
Lobonțiu Cornelia dela gimn. Notre Dame, Timișoara
mențiune Emilia Neagoie dela gimn. mixt, Mediaș

Cl. III băieți

Reșteman Ilie dela gimn. mixt Mediaș
Berinde Dănilă de'a Moise Nicoară, Arad

Cl. III fete

Ambruș Otilia dela Carmen Sylva, Timișoara
Hui Cornelia dela Pr. Ileana, Brașov

Cl. IV băieți

Dunca Liviu dela Moise Nicoară, Arad
Retegan Flaviu dela Moise Nicoară, Arad
mențiune Beghezan Mircea dela Moise Nicoară, Arad

Cl. IV fete

Stiveșan Zina dela Pr. Ileana, Turda
Sirbu Clea dela Carmen Sylva, Timișoara
mențiune Hurducaș Elena dela gimn. mixt Mediaș,

Cl. V băieți

Moldovan Paramon dela Mihai Viteazul, București
Zaciu Mircea dela Moise Nicoară, Arad

Cum stă lumea și țara

Cl. V fete
Mia Prodan dela Carmen Sylva, Timișoara
Crișan Livia dela Carmen Sylva, Timișoara
Cl. VI băieți
mențiune Mircea Negrea dela Dr. I. Meșotă, Brașov
Cl. VI fete
Silvia Sarca dela Notre Dame, Timișoara
Mia Sălăgean dela Carmen Sylva, Timișoara
mențiune Ana Roman dela Liceul Industrial, Timișoara
Cl. VII băieți
Pop V. Mircea dela Sf. Sava, București
Pop V. Nicolae dela Titu Maiorescu, București
mențiune Sângeorzean Traian dela Liceul—Deva
Cl. VII fete
Doina Maior dela Carmen Sylva, Timișoara
Pintea Aneta dela Carmen Sylva, Timișoara
mențiune Balint Aurora dela Carmen Sylva, Timișoara
Barber Leontina dela Liceul fete Deva
Cl. VIII băieți
Silaghi Ionel dela Moise Nicoară, Arad
Neuman Carol dela Moise Nicoară, Arad
Comisia catehetică a fost compusă din Dnii: pr. prof. Simion Goran, Augustin Cosma, Teofil Băliban și Mihail Perian.
Premiile se vor distribui imediat ce transportul colete'or prin P. T. T. se va putea face cu mai multă ușurință.
Elevii sunt rugați să anunțe Dlul Prof Alexandru Borza, Timișoara, Gen. Domășneanu 15, domiciliul unde vor putea fi găsiți.

Grăunțe sufletești

Urmările desfrâului

Desfrâul este cel mai grozav păcat înaintea lui Dumnezeu. Lucru ce ni-l spune chiar Sf. Scriptură, zicând: „Văzând Dumnezeu răutatea mare a oamenilor (că s'au cufundat în fărădelegile necurăției), i-a părut rău că l-a făcut pe om” (Fac. 6, 5), părere de rău, pe care n'o mai întâlnim nicăiri în cartea sfântă. De aceea a și pedepsit lumea cu potop. Și tot pentru desfrâu au fost pustite și orașele Sodoma și Gomora, însă cu potop de foc și pucioasă, pe unde se întinde azi Marea Moartă, sau Marea Impușită. Pentru că duhoarea grea ce iese din apă atacă și omoară orice vietate, întocmai precum și desfrâul atacă izvorul vieții omenești, cel mai mare, dar făcut de Dumnezeu omului, de care omul abuzează mai mult. Mântuitorul, ca să apere izvorul vieții nu numai de fapte, ci și de poftele murdare, poruncește: „Auzit-ați că s'a zis celor de demult: să nu curvești? Dară eu vă zic vouă, că tot cel ce se nită la femeie pofindu-o, iată s'a curvit cu ea în inima sa” (Mat. 5, 27). Deci nu numai cu fapta, ci și cu gândul sau cu pofta se curvește. Iar „cei ce fac unele ca acestea, împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni” (Gal. 5, 21).

Dar până la iad desfrâul e pedepsit și'n viața asta. Astfel desfrânații sufer cu inima, în urma oboselilor forțate și a simțimentelor spurcate pe cari le cere păcatul. Iar în corpul slăbit și încovoiat se încuibază oftica cum îi place. — În căsătorie nu găsește nici o mulțumire. Copiii bolnavi ce-i au sunt siliți să ispășească păcatele părinților pe urma bolilor venerice, numite și boli de rușine, fiindcă sunt luate prin legături neiertate cu oameni și femei stricate, vorba aceea: Părinții au mâncat aguridă, și copiii lor li s'au strepezit dinții.

Pentruca să-și învieze puterile sleite și poftetele necurate, desfrânații trag la beutură. Dacă n'au bani, cerșesc și mințesc și fură și haine și bucate. Prinși, adeseori fac jurăminte strâmbe, ba și moarte de om. Sile Constantinescu din curvie și-a omorât părinții. Căci cu mintea întunecată cu totul își rup gâtul. Urmarea-i: ștreangul, revolverul sau otrava, pentru a-și pune singuri capot zilelor, contrar vin lanțurile și judecățile.

Iată deci, cum se năruiesc averile, cum

Frontul dela Tisa

Trupele ruso române înaintază pe pusta Ungariei spre Budapesta. Comunicatul rusesc dela 1 Noemvrie spune că a căzut orașul Kecskemét. Deși trupele germano-maghiare rezistă cu inverșunare, pierd tot mai mult teren. Numai în ziua de 31 Octomvrie au fost făcuți 1500 de prizonieri.

Trupele rusești conduse de generalul Malinowski înaintază spre Budapesta pe două drumuri: pe la Kecskemét și pe la Szolnok. Dincolo de granițele țării noastre soldații români înaintază cu trupele sovietice. Au fost cucerite orașele Nyiregyháza și Hajdudorog. Din comunicate se vede că nu peste mult Ungaria va fi cucerită. În clipita când punem sub tipar gazeta, radiu Londra a anunțat că tancurile rusești au și intrat în Budapesta.

In Germania

continuă înaintarea trupelor engleze și americane. Au ocupat insula Walcheren din Olanda. Înaintază și în Franța, la Nancy. Pe frontul de Apus luptă și foarte mulți soldați poloni. Aviația anglo-americană a bombardat Viena.

Pe frontul italian

anglo-americanii au bombardat regiunea de răsărit a Văii Padului. Au mai bombardat Verona, Padova și Modena. Pe tot frontul italian trupele anglo-americane înaintază.

Bulgaria

a făcut armistițiu cu Rusia, Anglia și Statele Unite. Bulgarii se obligă să desarmezeze trupele germane din Bulgaria și să-le predea aliaților. Cetățenii germani și ai țărilor aliate cu Germania vor fi arestați. Bulgarii vor da înapoi Jugoslavilor teritoriile luate dela ei.

se infundă temnițele, cum se desfac căsătoriile, cum se umplu spitalele, cum ne piere neamul! Pentru aceste motive, mai nou, statul pe medicii cari eliberează tinerilor la căsătorie certificate false de sănătate, îi pedepsește cu închisoare, dela 1—5 ani și cu amendă dela 100.000—500.000 lei.

Desfrâul îndeamnă pe unii să-și omoare soțiile, ca să poată lua pe alte. Iar femeile își omoară bărbații, ca să poată lua pe alții. Gazetele doar sunt pline cu d'astea. Desfrâul face ca pe locul caselor distruse să crească brusturi și urzici de 2 metri. Cunosc o femeie de 100 kg., un butoiu de untură, care cu desfrâul a tocat o avere de 200 jugăre și câteva zeci de mii de galbeni.

Ori desfrâul, pe lângă familii, împinge și guverne ca și neamuri la peire. Căci popoare vechi ce-au fost și azi nu mai sunt, ca: Babilonienii, Romanii și altele, desfrâul le-a stins.

Apoi cine n'a auzit de afacerea Stawisky și de alte-afaceri? Ei toate acele miliarde de lei sau de franci în desfrânari sau tocat. Și câte alte planuri înspăimântătoare n'a pus la cale necurăția, ale cărei roade pe scurt sunt: rușinea, moartea și osânda pentru fii, pentru familii și pentru neamuri? În schimb curățenia poate aduce mântuirea lor. Intrucât ea îndeamnă fiii la tinerețe curată, la căsătorie sfântă, la vorbă cinstită și adevărată, pe care te poți răzima oricând. Iar țara cu astfel de cetățeni e o adevărată binecuvântare cerească. Ajută-ne Isuse, să fim curați!

Păr. Octavian Fulcea

Vor fi puși în libertate toți cei cari au fost închiși din motive politice. Nu vor mai exista legi împotriva Evreilor și a Armenilor, Armele luate dela Germani vor fi date aliaților. Bulgaria se obligă să trimită alimente în Grecia și în Jugoslavia, unde războiul a făcut pagube foarte mari.

In Serbia Mareșalul Tilo,

luptător pentru libertatea Jugoslaviei, a ajuns la bună înțelegere cu Dl Ivan Subasici, președintele guvernului regal iugoslav format la Londra, în bună înțelegere cele două părți vor forma viitorul guvern iugoslav.

Despre frontul din Prusia

aflăm în ultimul timp că Rușii înaintază cucerind foarte multe localități.

Grecia

a fost eliberată aproape toată. D. Alexander, general englez, a declarat că Germanii retrăgându-se din Grecia au avut pierderi foarte mari.

Cu Japonia

am avut până acum legături diplomatice. Dar fiind că și acum Japonia luptă împotriva Aliaților, guvernul nostru a hotărît ca să rupă prietenia cu această țară îndepărtată. S'a adus la cunoștință ministrului Japoniei la București că nu mai putem ținea legături de prietenie cu ei.

In Cehoslovacia

au fost ocupate de Ruși mai multe localități. Gazetele dela noi au scris mult despre Dl E. Beneș, mare bărbat politic cehoslovac.

Controlul averilor

Guvernul a hotărît să se facă control al averilor tuturor acelor cari au fost demnitari adecă înalți slujbași ai Statului până acum. A mai hotărît să fie dați afară din servicii aceia cari au fost numiți contra legii. Au fost sechestrate, adecă luate, averile dlor Pamfil Șeicaru, fost director al ziarului Curentul, Ilie Rădulescu, fost director al ziarului Porunca Vremii și a dlui I. Ilieșiu, profesor și scriitor.

Adunări politice

s'au ținut multe. Cea mai mare a fost a național-țărăniștilor, la București în sala Aro, la care ziarele național-țărăniște și liberale spun că au fost de față 150—200 mii de oameni, cele comuniste însă susțin că ar fi fost numai cam 10—15 mii. Au vorbit dlul Dr. N. Lupu, Ion Mihalache și Iuliu Maniu. La adunare au luat parte și o mulțime de ziaristi străini.

A căsăt guvernului

În ziua de 2 Noemvrie d-l general-locotenent Vinogradov, locțiitorul președintelui Comisiunii Aliate de Control în România, a predat d-lui general Sănătescu, președintelui consiliului de miniștri, o scrisoare, în care a arătat că guvernul român nu a îndeplinit întru toate condițiile armistițiului și că trebuie să curme această politică de târăgăneală, cerând ca fără întârziere să fie luate măsuri, care să asigure îndeplinirea convenției.

Imediat d-l general Sănătescu a înaintat Majestății Sale Regelui abdicarea guvernului, ceea ce M. Sa a și primit, rugându-l, să formeze un nou guvern, care este un guvern de concentrare adecă de împreună lucrare a mai multor partide. Iată și

Lista noului guvern:

Președinte al consiliului de miniștri Generalul Sănătescu, vice-președinte Petru Groza (frontul plugarilor), muncă Lotar Răduceanu (socialist), minorități G. Vlădescu-Răcoasa (uniunea patrioților), interne Nicolae Penescu (național-tărănist), justiție Lucrețiu Pătrășcanu (comunist), economia națională A. Leucuția (național-tărănist), finanțe M. Romniceanu (național-tărănist), educația națională Ștefan Voitec (social-democrat), război general Vasile Rășcanu, producția de război Bebe Brătianu (liberal), comunicații Gh. Gheorghiu-Dej (comunist), culte și arte Ghiță Pop (național-tărănist), agricultură I. Hudiță (național-tărănist), sănătate Dr. Danielopol (liberal), asigurările sociale inginer G. Nicolau (sindicatelor), cooperativă G. Fotino (liberal).

Subsecretari de stat: la președinție, pentru reorganizarea statului Sabin Manoilă, aprovizionarea Lucian Burchi, aplicarea armistițiului general Dămăceanu; educația națională V. Papacostea (liberal) și Căpățină (tărănist); economie Tudor Ionescu (social-democrat), finanțe Ghilezan (național-tărănist), interne Teohari Georgescu (comunist) și Dumitru Nestor (liberal); siguranța statului general Virgil Stănescu, agricultura Romulus Zăroni (frontul plugarilor), producția de război V. C. Zamfirescu (liberal), marină contra-amiral Augustin Roman, aviația general Gh. Vasiliu, armata de uscat general Crețulescu, comunicații M. Răutu (național-tărănist).

Știri scurte politice

50.000 de Greci au fost uciși de trupele de ocupație bulgare din Grecia.

Guvernul din Finlanda a arestat 33 criminali de război.

În Spania au început luptele contra generalului Franco.

Di Churchill primul ministru al Angliei a declarat, că războiul se va termina, fie la sfârșitul primăverii, fie la începutul verii anului viitor.

Orașul german Colonia este o mare de flacări în urma bombardamentelor anglo-americe.

Mareșalul Von Paulus, care a căzut prizonier la Stalingrad, vorbind de la postul de radio din Moscova, a cerut poporului german, să-l părăsească pe Hitler.

Mareșalul Tito anunță, că forțele sârbești au ajuns la marginea orașului Zagreb, capitala Croației.

Orașul natal al lui Mussolini Predappio a fost ocupat de trupele polone.

Olanda cere și ea teritorii din Germania, drept despăgubire pentru pagubele suferite din cauza războiului.

Mai mulți deputați unguri au fost omorâți de către Germani sau duși în Germania.

Săptămâna trecută (30 X—5 XI) au fost eliberate deplin de sub jugul german Grecia și Belgia.

Când scrieți ori trimiteți banii, arătați-ne totdeauna, și neapărat, și Nr. din stânga fâșiei, cu care vă merge gazeta. Altfel nu putem rezolvi scrisorile Dvoastre.

DOCTORUL SAȚELOR**Sifilisul**

— Freanțu. Al pierit —

De când n'am mai văzut sifilitici, par'că am și uitat că mai este sifilis pe lume, dară o ceată de tineri sosiți în spitalul nostru cu „sifilis secundar“ m'a trezit dela tăcere, și, mișcat în total de cele văzute la ei, scriu cele ce urmează.

Sifilisul este o boală, de care omul se poate păzi, o poate ocoli, și, odată primit, se poate lecu.

Șancrul tare

Dintre cei 16 bolnavi veniți la noi, ca victime ale dragostei nelegiuite, doi aveau șancru tare adică semnele începutului de sifilis.

Șancrul tare, denumit așa, pentru că, spre deosebire de șancrul zis „moale“, este o rană tare la pipăit, apare la 15—30 zile dela data când omul a căzut în păcatul necurăteniei, deosebit de șancrul moale, care este o rană — ori mai multe — acoperit cu puroi, e moale la pipăit și apare la 3—7 zile dela călcarea celei de a VI-a poruncă dumnezească.

Sifilisul secundar

Lecuit ori nu, adică, spălat, pansat ori nu, șancrul tare se închide, iară cel căzut în nenorocire, se crede scăpat de boală, vindecat. Spirocheții însă — adică, acei vermuleți cari sunt semința sifilisului cari se văd numai cu ajutorul unui ochi an măritor zis ultra-microscop, unde văzându-i te îngrozești de ei, cum se svârcolesc — după ce au făcut șancrul tare acest „cap de pod“ (cum s'ar zice în limbajul vremurilor de astăzi) după vreme de 2—3 luni, când au făcut „capul de pod“, trecând dela femeie la bărbat, ori dela bărbat la femeie, vor face „invazia“ întregului trup, așa cum o armată inamică invadează o țară, ori omizile se împrăștie din gogoasă pe întreg pomul și dau în trupul omului „sifilisul secundar“ sau faza a doua — secundară — a sifilisului.

Pe câtă vreme șancrul tare „capul de pod“, este unul și același — ca înfățișare —, la toți, cari s'au ales cu această boală, sifilisul secundar „invazia“ poate lua nenumărate înfățișări, după locul unde rod acești viermuleți „spirocheții“, diferit după locul de luptă.

* * *

„Nu judecați, să nu fiți judecați“, sunt cuvinte cari pe drept ne opresc a judeca pe cei căzuți în nenorocire, că fără „păcat“ cine este?!

Nu pentru a judeca am scris cele de mai sus, ci pentru a îndruma.

Sifilisul nu se ia din vânt, nice din vise, cum bunăoară pretind unii în naivitatea lor păcătoasă, că au luat blenoragia, o altă boală tot a păcatelor tinereții. Nu. Sifilisul se ia trăind în desfrâu; el însă se poate lua și bând apă om după om din aceeași cană — fie bunăoară în armată ori poate la munea câmpului, din același ulcior —, ori, mai ales la noi, în „țara lui țucu-te“, se poate lua dintr'un sărut nevinovat.

(Va urma).

Dr. Ion Frățilă

Cloacire de trenuri în Craiova. În noaptea de 31 Oct. spre 1 Nov. un tren de marfă a lovit în plin un tren militar. Sunt 60 de morți și peste 100 de răniți.

Cunoștințe folositoare**Cânepa de sămânță**

Sunt mai multe varietăți de cânepă. Varietățile Carmagnolla și Dumbrăveana, după numele orașului Dumbrăveni, sunt cele mai bune. Sunt rezistente, dau fuilor mult și fin.

Varietatea Carmagnolla este de curând adusă din Italia și este puțin răspândită.

Varietatea Dumbrăveana este cultivată în toată Transilvania și în special pe vălele Târnavelor. Clima și terenul depe Târnavă îi priesc foarte mult, din care cauză semințele depe aceste plaiuri sunt foarte căutate și bine plătite.

Ministerul Agriculturii caută să cumpere din județele Târnavă-Mică și Târnavă-Mare, pentru însămânțările anului viitor cel puțin 10 vagoane de sămânță de cânepă, oferind prețuri cu 20—30% mai ridicate, decât pe semințele din alte regiuni.

Cunoscând importanța și căutarea mare a semințelor de cânepă, am căutat să constat pe teren producția aproximativă și starea semințelor de cânepă.

Relativ s'a lăsat prea puțină cânepă de sămânță, acestea însă au semințe foarte multe, deci recolta este bună.

Starea semințelor este rea.

Semințele rămase pe câmp au incolțit cam 25%, fără ca tulpinele să fie culcate la pământ.

Incolțirea se datorește timpului foarte ploios și călduros și nerecoltării lor la timp.

Se pun următoarele probleme:

I. Probleme din toamna aceasta:

În timpul cel mai scurt posibil, să se strângă cânepa de sămânță, fără să se aștepte culcarea porumbului și tăiatul cocenilor.

Cânepa să fie bătută, pentru ca semințele să nu fie mâncate și scuturate de păsări, în special de vrăbii.

Semințele să fie lopătate, pentru ca să se svânte și să nu-și piardă puterea de incolțire.

Păstrarea să se facă în locuri uscate și ferite de șoareci, cari fac pagube mari.

II. Probleme pentru primăvara anului viitor:

Să se însămânțeze suprafețe cât mai întinse, cu cânepă pentru sămânță.

Pe marginea porumbiștilor, între brazde, în locul răzoarelor, să se samene cânepă.

Înainte de semănat să se încerce puterea de incolțire a semințelor, deoarece, după cum am amintit mai sus, în foarte multe locuri 25% au incolțit pe câmp.

Ing. Agr. Victor Rusu

Doina rănitului

Măicuță, al meu noroc,
L-ai băgat cu lemne'n foc
Și dedesupt ai pus paie,
Să ardă cu flăcările...

I-i trimit, măicuță, carte,
Din Ungaria departe,
Ca să știe toți din sat,
De răul în care am dat.

Decât cu picior de gumă,
Mai bine o moarte bună;
Decât mână fără os,
Mai bine-un mormânt frumos.

Decât ochi întunecați,
Mai bine să mă'ngropați,
Să mă plângă mândrele,
Frații și surorile!...

Calcasă dela Ambroziu Viuț
— premilitar — com. Boarta.
LUCIAN V. AURELIAN

De prin sate**Din Lupeni, jud. Hunedoara**

Cu prilejul reocupării întregului teritoriu al Ardealului de Nord s'a ținut în Lupeni o frumoasă serbare. La orele 11 a. m. din partea bisericii ort. române s'a slujit un Te Deum, după care din partea bisericii rom. unite s'a slujit un parastas pentru pemnirea eroilor noștri căzuți pentru desrobirea acestui pământ strămoșesc. După terminarea serviciilor religioase, a urmat serbarea, care s'a început cu intonarea imnurilor naționale ale țării aliate. Urmează cuvântările: din partea Astrei a vorbit Dl. Homoriceanu, p. r. Eftimie a vorbit în numele bisericilor naționale. În numele Armatei a vorbit Dl. Sublecot. Băleanu, în a școlii Dl. inv. Stamatof. Din partea muncitorilor au vorbit muncitorii Tămaș și Gherman. Elevii școlilor primare din loc au recitat poezii patriotice, după care a urmat defilarea școlilor, premilitarilor, armatei. Serbarea a luat sfârșit la ora 1 a. m. într-o atmosferă de puternică înălțare sufletească și națională.

Pr. L. Bociat

Știrile săptămânii

In 8 Noembrie am serbat pe Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril. În această zi e și patronul M. S. Regelui Mihai I. Cu acest prilej țara întreagă s'a rugat cu multă căldură pentru Majestatea Sa, căruia îi dorim cu toții și din toată inima multă sănătate și har ceresc, pentru a putea stăpâni cu fericire această țară, în vremurile acestea atât de grele. Regelui nostru acum și deapăruri mărire și cinste!

I. P. S. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu, conducătorul bisericii noastre, este bolnav de mai multe luni. Să ne rugăm pentru în sănătoșarea înaltpreasfințitului nostru Stăpân.

Pastorală I. P. S. nostru Administrator Apostolic. Din prilejul eliberării Ardealului din robia maghiară I. P. S. nostru Administrator Apostolic Dr. Valeriu Traian Frențiu a dat o scrisoare pastorală, în care descrie suferințele credincioșilor noștri celor de dincolo și de dincoace de hotarul nedrept în cursul celor 4 ani de ocupație germană și îndeamnă credincioșii la viață cât mai creștinească, la spovedanie și împărtășanie cât mai deasă și la jertfă cât mai mare pentru sfânta Biserică, până la a zecea parte din tot ceea ce câștigă. Poruncește apoi ca în tot postul Crăciunului să se slujească în fiecare zi, fie Litia Euharistică, fie Paraclisul sau Rozarul.

Protopopul nostru din Șarmașu dus de Unguri. În Șarmașu sunt mai mulți coloniști unguri, răi de suflet, cari l-au pârît pe protopopul nostru, ca pe mare român, trupelor ungurești cari au intrat acolo la începutul lunii Septembrie. Drept urmare trupele ungurești l-au luat, atât pe Păr. protopop Dr. Liviu Stupineanu, cât și pe Păr. Vasile Micu, preot penzionar, și pe alți Români din Șarmașu și i-au dus pe jos mai întâi la Cluj și apoi până la Nyiregyháza. Așteptăm ca guvernul nostru să ia măsurile pe cari le crede de cuviință.

A dispărut un avion cu medicamente. Ministerul Sănătății a ales mai multe lăzi cu medicamente, ca să le transporte cu un avion în Moldova. Medicamentele au și fost așezate în avion, însă avionul a dispărut peste noapte. Se spune că l-ar fi zărit deasupra Sibiului, sburând în spre miez-noapte-apus. Se fac cercetări. Se vorbește că avionul l-au furat doi aviatori germani zburând cu el în Ungaria.

Acesta și numărul viitor sunt cele din urmă pe cari le mai trimitem cetitorilor cari nu ne-au trimis încă abonamentul. Datele lor sunt scrise cu roșu pe adresă. Ii rugăm deci, să se grăbească, pentru că nu mai avem bani cu ce să plătim hârtia, tiparul, expediția, poșta și administrația. Din August n'am mai încasat decât vre-o 5—6 mil de Lei, iar pe noi ne costează fiecare număr peste 35,000 Lei. Cine are urechi de auzit să audă și să nu omoare această gazetă acuma, când e mai mare nevoie de ea!

A murit d-na Cosma din Sibiu. Ziarele aduc știrea că d-na Maria P. Cosma născută Roman, văduva fostului director al Băncii Albina și soacra fieiertatului poet Octavian Goga, a încetat din viață în ziua de 31 Octombrie la Sibiu, în vârstă de aproape 90 ani. Fieiertata a fost una dintre cele mai de seamă doamne române din Ardeal. Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Aradul și Timișoara bombardate. În noaptea de 31 Octombrie spre 1 Noembrie avioane germane au bombardat gara Arad și mai multe părți ale orașului Timișoara. S'au dărâmat mai multe case și sunt morți și răniți.

Otto de Habsburg în Europa. Arhiducele Otto de Habsburg, pretendentul la tronul Austriei și Ungariei, a plecat pe ascuns cu un avion, din Statele Unite Nord-Americane în Europa. Călătoria ar fi în legătură cu zvonurile ce se aud în legătură cu reînființarea Austro-Ungariei.

Centralele telefonice din Cluj și Tg-Mureș au fost aruncate în aer de către Ungurii și Germanii cari s'au retras, făcând astfel o pagubă de 1 miliard și 200 mii Lei.

Recunoștință. Ziarele: „Curierul“, „Tribuna“, „Voința Transilvaniei“, „România Nouă“ au scris lucruri foarte frumoase despre P. S. Dr. Iuliu Hossu, Episcopul Clujului. P. S. Sa a fost conducător neînfricat al Românilor din Ardealul de Nord în timpul celor patru ani de grea robie. Ne pare nespuse de bine că gazetele scriu despre jertfa Episcopului nostru.

S'au deschis școlile. În multe orașe s'au deschis și școlile secundare. La Blaj se va deschide în 9 școala normală de băieți, iar în 15 liceul comercial.

Moldova a suferit mult din cauza războiului. Guvernul a hotărât, să ajute această frumoasă regiune românească.

Dr. Emil Hațiegan eliberat Știri so-site dela Cluj ne aduc vestea că Ungurii au eliberat pe dnii Dr. Emil Hațiegan și Dr. Aurel Socol dela Cluj.

Din câte țări se retrag Germanii. Din 17, și anume: din Grecia, Bulgaria, Jugoslavia, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, Italia, Franța, Belgia, Olanda, Letonia, România, Finlanda, Lituania, Estonia, Albania și Norvegia. Acuma, mai nou, se retrag chiar și din Germania propriu zisă, adică din Prusia Orientală.

Moartea năpraznică a unei arhitecte. Zilele trecute a fost călcată de un automobil și omorâtă pe loc dsoara Crisantema Stamatescu-Busuic, arhitectă vestită și de mare viitor la București.

Sărbătoarea Cehoslovaciei. În 28 Octombrie s'au implinit 26 ani, de când Cehoslovacia a fost declarată republică neatâr-

nătoare. Întâiul ei președinte a fost ales Thomas G. Massaryk, iară ministru președinte Eduard Beneș, președintele de astăzi al republicii. Acest fapt s'a sărbătorit cu multă însuflețire în toate părțile lumii, ca și la București.

Fraudele dela patronaj. Se știe că toate societățile de binefacere au fost desființate în vremea guvernului Antonescu, înființându-se consiliul de patronaj al operelor sociale, al cărei prezidentă era dna Maria Mareșal Antonescu. La acest consiliu de patronaj s'au făcut fraude mari. Deocamdată s'au constatat 30 de milioane.

Copii ucși de grenade. În mai multe părți ale țării copiii, jucându-se pe câmp, au dat de grenade cari au explodat și i-au nimicit. Părinții să fie deci cu ochii în patru și să le arete copiilor, în ce primejdie se află dacă se joacă cu fiare ce se găesc pe câmp.

Un leac minunat. Profesorul rus Ivan Șukicev a descoperit un leac, numit elixirul de ciupercă, care vindecă 30 de boli. Un bătrân de 80 de ani, care pierduse orice putere și gust de lucru, a fost întinerit prin acest leac. Plantele stropite cu acest leac cresc de 2 ori mai mari decât cele nestropite și înfloresc în Februarie în loc de Iunie. Oare noi ajunge-vom să ne folosim de acest leac?

40.400 de Francezi au fost omeriți de Germani pe Mont Blieren. Despre moartea acestor patrioți a vorbit dl general de Gaulle, conducătorul statului francez, la 1 Noembrie la radio, arătând, cât de mult ține Franța la acești eroi.

Unui vânător de munte din Ungaria

În vârtejul treburilor zilnice găesc timp spre a-ți scrie, ție ce hălăduiești în țara celor mai aprigi dușmani ai noștri, în Ungaria.

Mi-ai scris, că te-ai bucurat primind această gazetă acolo departe de casă și te-ai simțit în sat la noi, citind numele meu printre cei ce ostensesc întru a scrie în ea.

Gândul meu se îndreaptă în această toamnă spre tine și spre ceilalți camarazi ai tăi, cari prin faptele voastre ați dus în întreaga lume faima vitejiei românești. Vouă, cari stați de veghe la margini de ape și cari ați făcut, ca drapelul nostru să fluture peste crestele înzăpezite ale Carpaților, vouă noi cei de aici vă dorim noroc și izbândă în luptă.

Iar ție, Ioane, din satul meu de pe Târnavă, ce pot să-ți doresc? Ce pot să-ți doresc decât sănătate și rentoarcere între alții cari nerăbdători te așteaptă.

Știu, Ioane, că vei veni. Vei veni, căci mi-o spune inima mea și credința mea în viitor. Vei veni într-o zi, să stai lângă ai tăi și să privești peste cursul Târnavei; vei veni să-ți scalzi privirea în arăturile proaspete de toamnă; vei veni, căci toți te așteaptă cu dragoste și dor.

În fiecare zi înălțăm rugi cerului pentru revenirea voastră. Credem tare în revenirea voastră, în dreptatea noastră și'n Dumnezeu.

Obreja, Octombrie 1944,

IONEL ROȘCOVEL

Pașta gazetei

Pr. Oct. Fulcea. Articolul „curățenie până la altar“ s'a pierdut la Tipografie. Oricât l-am căutat nu l-am găsit! Scaze!

Pr. L. Bociat. Articolul „ziua misionară“ nu l-am putut publica, deoarece anul acesta, între împrejurările în cari suntem, Superioritatea noastră nu a poruncit să se facă obișnuita colecție